

YTTRANDE

2020-09-24

Socialdepartementet, 103 33 Stockholm

Betänkandet DS2020:15, Reglering av undersköterskeyrket –
kompetenskrav och övergångsbestämmelser

Remissvar från Strömstads kommun

Angående DS2020:15

Strömstads kommun, Socialförvaltningen

Strömstads kommun har tillsammans med de andra kommunerna i Fyrbodalsområdet haft en dialog om SOU2020:15.

Validering av yrkesverksamma (sid14-15)

Strömstads kommun finner det ottydligt i DS om det är den enskilde som ska ansöka om validering och/eller yrkesbevis och "kräva" att få titeln? Eller om det är dennes chef på enheten som avgör? Eller görs bedömning och ansökan via lokala vård och omsorgscollege? Det går inte att tyda i DS.

Språkrav (sid15)

Strömstads kommun vill uppmärksamma att språkraven även bör beröra de som har svenska som modersmål. Dokumentationskravet i verksamheten är stort. Mycket som handlar om patientsäkerhet och vårdkvalité har med förmågan att förstå och uttrycka sig i tal och skrift. Därtill tillkommer den vardagliga kommunikationen med kollegor och brukare. Ska språket ingå och bedömas i fler kurser än enbart i svenska kurserna?

Yrkestitel (sid 15-16)

Strömstads kommun ser en fara med att det kan bli för mycket fokus på själva titeln undersköterska och mindre fokus på utbildningen, eller egentligen själva kompetensen. Målet med regleringen sägs vara ökad kvalitet på verksamheten och god kompetens. I SOU 2019:20 angavs i stor utsträckning att det brister som framkom var relaterade till kvaliteten (eller brister i kvaliteten) på nuvarande utbildning. Vi har nu fått en förändring av programmet som träder i kraft nästa år. Denna förändring bör utvärderas och följas upp i-avseende kvalitet innan fortsatt diskussion kring skyddad titel förs. Strömstad menar att en reglering/skyddad titel inte per automatik ger bättre utbildning, säkrare betygssystem, högre kvalitet och säkerhet i våra verksamheter.

Dessutom anser Strömstad att kommunerna behöver ett bra gymnasieprogram som ger god kompetens till alla berörda verksamheter. Vi behöver öka antalet sökande till programmet främst på ungdomssidan och höja statusen för våra verksamheter. Strömstad kommun är inte övertygad om att ökad reglering av kraven på titeln undersköterska är det som krävs för att höja statusen på yrket.

Arbetsuppgifter (sid 21)

Strömstads kommun anser att yrkeskategorierna som berörs av förslaget bör ha specifika beskrivningar över vad som ingår i yrkesrollen med en tydlig skillnad mellan undersköterskor och vårdbiträden. Det bör tydliggöras att kvalitén minskar om arbetet utförs av person utan utbildning eller yrkesbevis. Satsningen med yrkestitel blir uddlös om inte arbetsuppgifter blir mer konkretiserade för undersköterskorna och även vårdbiträden.

Arbetsuppgifter (sid 21)

Strömstads kommun saknar en analys av vilka konsekvenser det innebär för de som inte godkänns av Socialstyrelsen? Får de en annan titel och därmed andra arbetsuppgifter och annat ansvar? Lägre lön? Eftersom syftet med förslaget är att höja och säkra kvalitén bör de med annan titel ha annat ansvar och andra uppgifter för att få önskat resultat av detta förslag.

Arbetsgivarens ansvar (sid 21)

Strömstads kommun ser en risk att om förslaget realiserar kan det komma att medföra stora kostnader och mycket administrativ tid för arbetsgivaren. Det finns en potentiell risk att arbetsgivare avstår från att använda undersköterske-titeln och istället väljer en titel som förvisso inte kan förväxlas med undersköterska men som i praktiken innebär att de utför samma arbetsuppgifter som undersköterskor för att på så sätt kringgå regleringens krav.

Annan yrkestitel (sid 23)

Strömstads kommun anser att det är rätt att alla som har rätt utbildning kan söka den skyddade titeln – även om att hen inte har titeln undersköterska idag. Detta öppnar för att även anställda inom socialpsykiatri och funktionshinder kan ansöka. Det handlar också om deras möjlighet att söka sig till andra arbete och verksamhetsområden

Validering (sid23)

Strömstads kommun anser att skrivningen om de som inte har utbildning men idag har titeln undersköterska skall kunna ansöka om yrkesbevis utifrån validering av arbetserfarenhet bör omformuleras så även de som arbetar inom funktionshinder- och socialpsykiatriområdet ges möjlighet till detta.

Tidsbegränsade anställningar (sid 23)

Strömstads kommun ser svårigheter i att ändra titel på anställda med tidsbegränsad anställning till vårdbiträde, utan att ändra på arbetsuppgifterna. Går det juridiskt att ändra titel inom ett givet anställningsavtal?

Äldre utbildningar (sid24)

Det finns en otydlighet i DS när det gäller äldre utbildningar, det samma gäller äldre utländska utbildningar. Hur och vem skall avgöra om olika utländska utbildningar motsvarar kraven på de krav som ställs på undersköterskor?

Yrkeskategorier (sid 26)

Den största utmaningen är att inkludera alla personalgrupper som har undersköterskans utbildning och arbetsuppgifter. Vi vill lyfta de som arbetar inom socialpsykiatri- och funktionshinderområdet.

Strömstads kommun föreslår att till underskötersketiteln inkluderas ett antal lämpliga AID-koder för att inkludera alla med undersköterskeutbildning som arbetar med uppgifter som kräver denna utbildning oavsett vilken yrkestitel/befattning de har idag.

Strömstads kommun anser att förslaget ska utgå från de anställda som har rätt utbildning inkludera ett antal AID-koder för att ringa in gruppen som ska omfattas. I DS beskrivs att det är de med utbildning som berörs. Det gör att de som arbetar inom funktionshinder och socialpsykiatriområdet riskerar att utestängas trots att de i många fall har samma utbildning som undersköterskor. Att använda ett antal lämpliga AID koder ger också en sannare bild av antalet berörda personer vid eventuella framtida statliga satsningar på de som har undersköterskeutbildning inom något socialtjänstområde.

På uppdrag av socialnämnden i Strömstad

Jennie Persson
Socialförvaltningen
Insats i hemmet – Bemanning
jennie.persson@stromstad.se

Maria Eskel
Socialförvaltningen
Kvalitetsutvecklare
maria.eskel@stromstad.se